

Åsmund Tveit
aas-tvei@online.no

Klage på avslag på søknad om utsetjing av utanlandske treslag på Tveit i Gulen kommune – nytt vedtak

Vi viser til søknad datert 24.11.16 om planting av sitkagran til skogbruksføremål, vårt avslag datert 19.12.16, og klage frå deg datert 4.1.17.

Søknaden gjeld planting av sitkagran i eit plantefelt der det vaks sitkagran også tidlegare. Avslaget på søknaden om utplanting av sitkagran var grunnlagt slik: «Etter vårt syn er det ikkje godtgjort at utplantinga ikkje vil føre til vesentlege uheldige verknader på det biologiske mangfaldet». I dette låg det at vi meinte at kunnskapen om kva naturverdiar som finst i området rundt plantefeltet er mangelfull, og at sitkagran er klassifisert til å vere av stor økologisk risiko mellom anna på grunn av stor spreingsevne. Søknaden ga heller ikkje opplysningar om planlagde tiltak for å hindre spreing av sitkagran.

Hovudpunkta i klaga

- Det har vore sitkagran i omsøkt og omliggande område sidan ca 1930 med utplanting fram til ca 1990, og dersom spreingsfaren hadde vore stor hadde det vore svært synleg i området
- Det har ikkje vore stor frøspreiing i området, det finst både andre treslag og naturområde som er urørt av planteskogen
- Du har dårlege erfaringar med planting av andre treslag i området (bjørk, osp, vanleg gran og lerk) på grunn av beiting frå hjort
- Dersom skogen på Vestlandet skal ha økonomisk verdi for skogeigaren og samfunnet, må ein også ta andre omsyn enn naturmangfaldet, og ha høve til å nytte treslag som tåler kystklimaet

Regelverk

Føremålet med *Forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål* er å hindre uheldige følger for naturmangfaldet. Etter §7 kan det ikkje gjevast løyve dersom det er grunn til å tru at det vil føre til vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet.

Etter §10 har den som får løyve til å sette ut utanlandske treslag plikt til å ha internkontroll for å følgje opp krava i forskrifta, mellom anna tiltak mot spreing.

Avgjerdsmynde etter forskrifta om utanlandske treslag er lagt til Fylkesmannen, med Miljødirektoratet som klageinstans. Etter forvaltningslova §33 skal Fylkesmannen som førsteinstans vurdere klaga, og vi kan eventuelt oppheve eller endre vedtaket.

Vurdering av klagepunkta

Om den konkrete spreifaren i det aktuelle området, jamfør punkt 1 og 2

Vi må legge til grunn at sitkagran kan spreie seg ganske lett, jamfør det vi skreiv i vedtaket 19.12.2016. Spørsmålet er om her er spesielle forhold som gjer at det er grunn til å tru at det blir vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet, jamfør §7 i forskrifta.

Det er rett som du har peikt på i klaga at det har vore sitkagran i dette området i lang tid. Det finst også sitkagran utanfor det aktuelle hogstfeltet, jamfør vedlagt kartutsnitt frå skogtaksten i 2011 for Gulen. Plantefeltet ligg i eit større område med ein blanding av lauvskog, furuskog, vanleg gran og sitkagran. Rett nord for hogstfeltet er det eit anna felt med sitkagran, og det finst også sitkagran lenger sør i dalen ved enden av vatnet, og på vestsida av vatnet. På austsida av vatnet går fjellet godt over skoggrensa, som også vil avgrense spreifaren.

For den konkrete hogstteigen vil ei forynging med ein ny generasjon sitkagran ikkje bety nokon endring, men utanfor sitkafeltet er spreing av frø ikkje ønskeleg.

Ein viktig del av vår vurdering er om spreing av sitkagran frå plantefeltet kan gjere skade på naturverdiar i omkringliggende område. Det vart gjennomført naturtypekartlegging i Gulen for meir enn ti år tilbake. Dekningsgraden for feltarbeidet er ikkje kjent, og det er uvisst om det aktuelle dalføret blei undersøkt. Det er ikkje registrert spesielle miljøverdiar i området, men det kan altså vere naturverdiar som ikkje er kartlagde. I MiS-kartlegginga (miljøregistrering i skogbruket) er det registrert miljøverdiar sørvest for dette feltet, på motsett sida av vatnet, og innanfor det som er oppgitt som mogleg spreingsavstand for sitkafrø.

Det omsøkte området ligg i landskapsregion 21 – *Ytre fjordbygder på Vestlandet*, jamfør NIJOS (i dag NIBIO) sin definisjon av landskapsregionar. Det ligg altså aust for landskapsregion 20 – *Kystbygdene på Vestlandet* der vi i våre retningslinjer for skogbruk har sagt at vi ikkje skal gje tilskot til skogplanting. Årsaka er at desse kystbygdene i region 20 inneheld store område med kystlynghei, ei naturtype som vi skal ta vare på. Desse retningslinjene med differensierte forvaltning for skogbruk er ein del av det regionale bygdeutviklingsprogram som er utarbeidd etter drøftingar med mellom andre skogbruksnæringa. Det aktuelle plantefeltet ligg altså ikkje i «nei-sona» for skogplanting med gran, jamfør vedlagde kartutsnitt.

Erfaringar med planting av andre treslag, jamfør punkt 3

Det er kjent at den veksande hjortestamma kan gjere stor skade på ungskog, både med lauvskog, gran og furu. I klaga hevdar du at dette ikkje gjeld sitkagran. Dette kan nok stemme, men det kan heller ikkje brukast som eit argument for at det berre er sitkagran som passar i vårt fylke. Ein viss skade frå hjortedyr må ein akseptere, og viss problema vert for store bør det vere vel så aktuelt å vurdere forvaltninga av hjortestamma.

Om økonomisk verdi for skogbruket i forhold til naturmangfald, jamfør punkt 4

Naturmangfaldlova set gjennom *Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål* krav om at ein må ha løyve for å plante utanlandske treslag. Samstundes er det rett at desse treslaga også er viktige for verdiskaping i skogbruket. Det er likevel ikkje tillate å plante utanlandske treslag dersom det fører til vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet.

Anna regelverk

Som skogeigar har du som kjent plikt til å forynge skogen etter hogst, jamfør skogbrukslova §6. Du er ikkje plikta til å forynge med same treslag, i dette tilfelle sitkagran, men med eit treslag med om lag same tilvekst og kvalitet. I søknaden og klaga opplyser du at du vil forynge med sitkagran fordi det gav godt resultat i den bestanden som vart hogd.

Vi har også vurdert denne saka opp mot krava i naturmangfaldlova §§ 8 – 12. Sjølv om det kan vere naturverdiar i området som ikkje er fullstendig kartlagde, legg vi til grunn at det har vore planta sitkagran i dalføret i 80 – 90 år. Dersom det blir laga ein plan for å hindre spreining av frø frå plantefeltet, meiner vi ut frå ei vurdering av samla belastning at det er forsvarleg å fornye plantefeltet. Vi viser her til § 6 i forskrifta, som er nærare omtalt på side 9 i rettleiaren til forskrift om utsetjing av utanlandske treslag: «[Fordi utilsiktet spredning av utanlandske treslag kan innebære en risiko for skade på naturmangfoldet, må søker ha en plan for hva som skal gjøres for å hindre spredning. Dette innebærer at søker må vurdere om, og hvordan, eventuell spredning fra utsettingen kan forhindres, jf. aktsomhetsplikten i § 8, se kapittel 2.8. Planen, som er en del av søknaden, skal beskrive tiltakene og begrunnelsen for dem](#)». Aktuelle tiltak i dette tilfellet vil t.d. vere regelmessige kontrollar i området rundt plantefeltet (innanfor det som kan definerast som mogleg spreings-avstand) for å oppdage og fjerne plantar som har spreidd seg.

Etter §11 skal tiltakshavar bere kostnadene ved å hindre eller avgrense skadane på naturmangfaldet, og etter forskrifta om utanlandske treslag er det som nemnt krav om plan for å hindre vidare spreining. Ved eit eventuelt løyve til planting av sitkagran må det settast vilkår om at det først skal leggst fram ein plan med tiltak for å hindre spreining. Jamfør §6, punkt g) og h) og § 10 i forskrifta. Vi viser elles til nærare informasjon i «[Veileder til forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål](#)».

Oppsummering

Denne saka gjeld spørsmålet om skogeigar kan plante sitkagran på nytt ved forynging av eit gamalt sitkagranfelt frå 1950 på 37 dekar, vurdert etter forskrifta om utanlandske treslag.

Føremålet med forskrifta er å hindre at utsetjing av utanlandske treslag medfører, eller kan medføre, uheldige følgjer for naturmangfaldet. Det er ikkje eit absolutt forbod mot å plante utanlandske treslag, men det må søkjast om løyve, og omsynet til naturmangfaldet i området skal vurderast konkret.

Sjølv om det er manglar i kunnskapen om naturmangfaldet i området, vurderer vi at plantinga ikkje vil føre til vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet. Det konkrete faremomentet for uønskt spreining av sitkagran i området må vurderast i lys av at det har stått sitkagran i området sidan 1930. Dei topografiske tilhøva er også gunstige. På austsida går teigen mot fjellet, og på vestsida ligg der eit vatn og eit fjellområde. Dette reduserer faren for langvegs spreining av sitkagran .

Vedtak

Fylkesmannen tek klaga til følgje.

Med heimel i forskrift om utsetjing av utanlandske treslag til skogbruksføremål, vert det gjeve løyve til å plante ut sitkagran på eit område på gnr/bnr 26/10 på Tveit i Gulen kommune slik det er kartfesta i søknaden, og der det har stått sitkagran som nyleg er hogd.

Før plantinga kan gjennomførast, skal skogeigar legge fram ein plan over tiltak som skal hindre spreiding av sitkagran utanfor plantefeltet.

Med helsing

Nils Erling Yndesdal
fylkesmiljøvernssjef

Christian Rekkedal
landbruksdirektør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift.

Kopi på e-post:

- Gulen kommune postmottak@gulen.kommune.no

- Vestskog post@vestskog.no

